

OBDUKTIONER AF ØKOLOGISKE PATTEGRISE

Lena Rangstrup-Christensen, DVM, Ph.d. stipendiat
Institut for Husdyrvidenskab, Århus Universitet

Vejledere:

Jan Tind Sørensen & Lene Juul Pedersen

AU

AARHUS
UNIVERSITET
SCIENCE AND TECHNOLOGY

LENA RANGSTRUP-CHRISTENSEN
DVM, PH.D.-STIPENDIAT

ØKOLOGI KONGRES
25. NOVEMBER 2015

PROJEKTET

- ▶ **Hvad?** Undersøge risikofaktorer for pattedrisedødelighed i den dansk økologisk svineproduktion
- ▶ **Hvorfor?** En estimeret dødelighed i fravænningsperioden på mellem 25 og 40 % er uholdbart både ud fra et økonomisk og dyrevelfærdsmæssigt synspunkt .
- ▶ **Hvordan?**
 1. Detaljerede dødelighedsregistreringer foretaget i 9 besætninger over en etårig periode
 2. Obduktioner af et udvalg af døde pattedrise fra de 9 besætninger

BAGGRUND - DEN ØKOLOGISKE FAREMARK

AU

AARHUS
UNIVERSITET
SCIENCE AND TECHNOLOGY

LENA RANGSTRUP-CHRISTENSEN
DVM, PH.D.-STIPENDIAT

ØKOLOGI KONGRES
25. NOVEMBER 2015

BAGGRUND - SØERNE

- ▶ Samme genetiske materiale som indendørs søer → samme udfordringer kan forventes
 - › Store kuld
 - › Stor størrelsesvariation af grise fra samme kuld
 - › Små og umodne grise

DØDELIGHEDSREGISTRERINGER

- ▶ Registreringer på søer
 - › Læg
 - › Huld
 - › Halthed
 - › Sundhedsstatus
- ▶ Registrering af pattegrise
 - › 1. tilsyn efter faring
 - › Kastration (3-5 dage efter faring)
 - › Vaccination (14-21 dage efter faring)
 - › Fravænning (49 dage efter faring)
- ▶ **Indsamling fra juni 2014 til maj 2015**

DØDELIGHEDSREGISTRERINGER

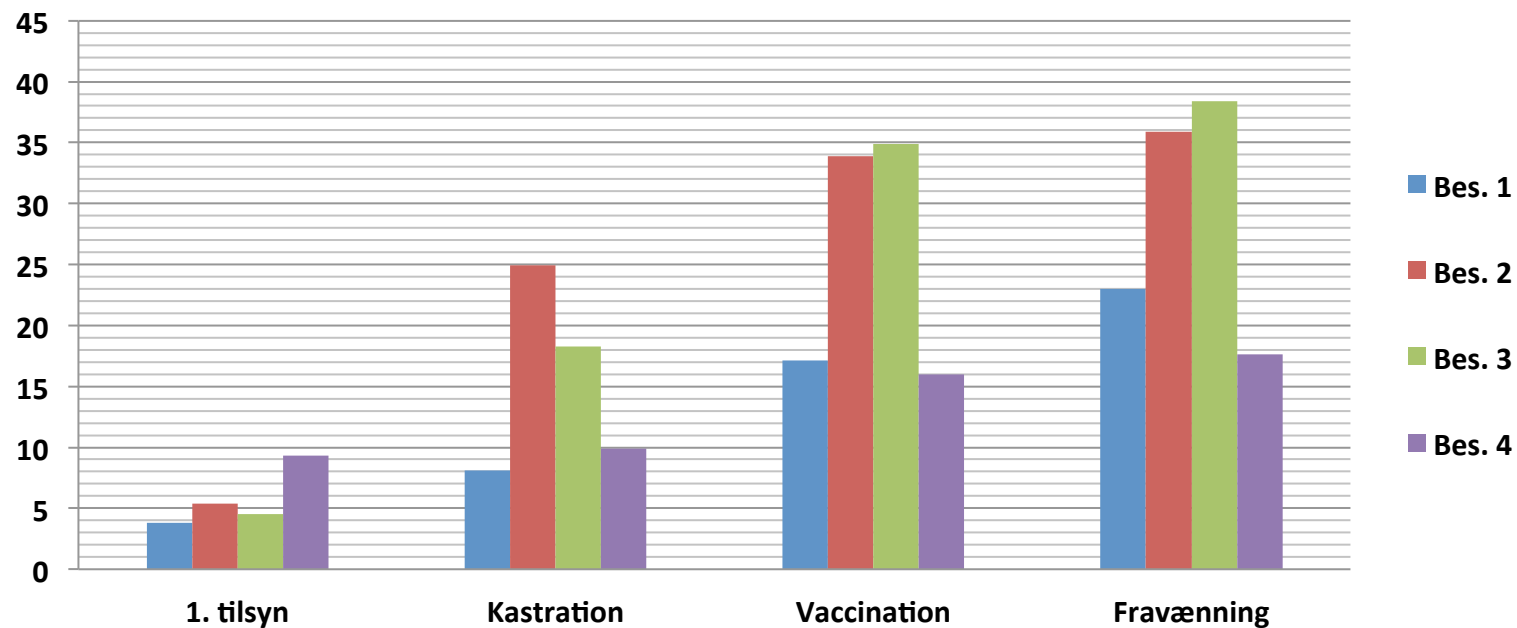
- ▶ Lommebog fremstillet til registreringerne

Hold: 34			774	911	635	672	205
So nr. 500			63	26	125	65	44
Hytte 73			2	1	4	4	3
Lang nr 5							
Fen nr/fælles fold							
Indsæt foremark	Dato	13/2	23/2	23/2	24/2	24/2	17/2
	Halvhed (0-1) + Huld (2-4)	3	1	1	2	2	3
Faring	Faring dato	23/2	23/2	23/2	24/2	24/2	23/2
	1. tilsyn efter faring dato						
Levendefedre	Dødfødre	5	3	6	2	1	
	Døde efter faring (S/A)	1	5	1	5	3	5
Indtil kastrening	Levendefedre	19	20	3	18	24	22
	Neutral smil (max. 23 cm)	2	2	1	1		
Gylte	Antal gylter	-1	4	-3	-6		
	Kastrening dato	14	14	14	14	15	
Kastrening	Antal grise v/start	302	301	302	299	299	
	Afviv. efter optal. antal	14	14	14	12	13	
Førgård/vaccination	Dato	13/2	13/2	13/2	13/2	13/2	
	Antal grise	13	13	10	12	13	
Fravænning	Dato	20/2	20/2	20/2	20/2	20/2	
	Antal grise frav. soen	12	11	2	10	12	13
Noter (se register!):							

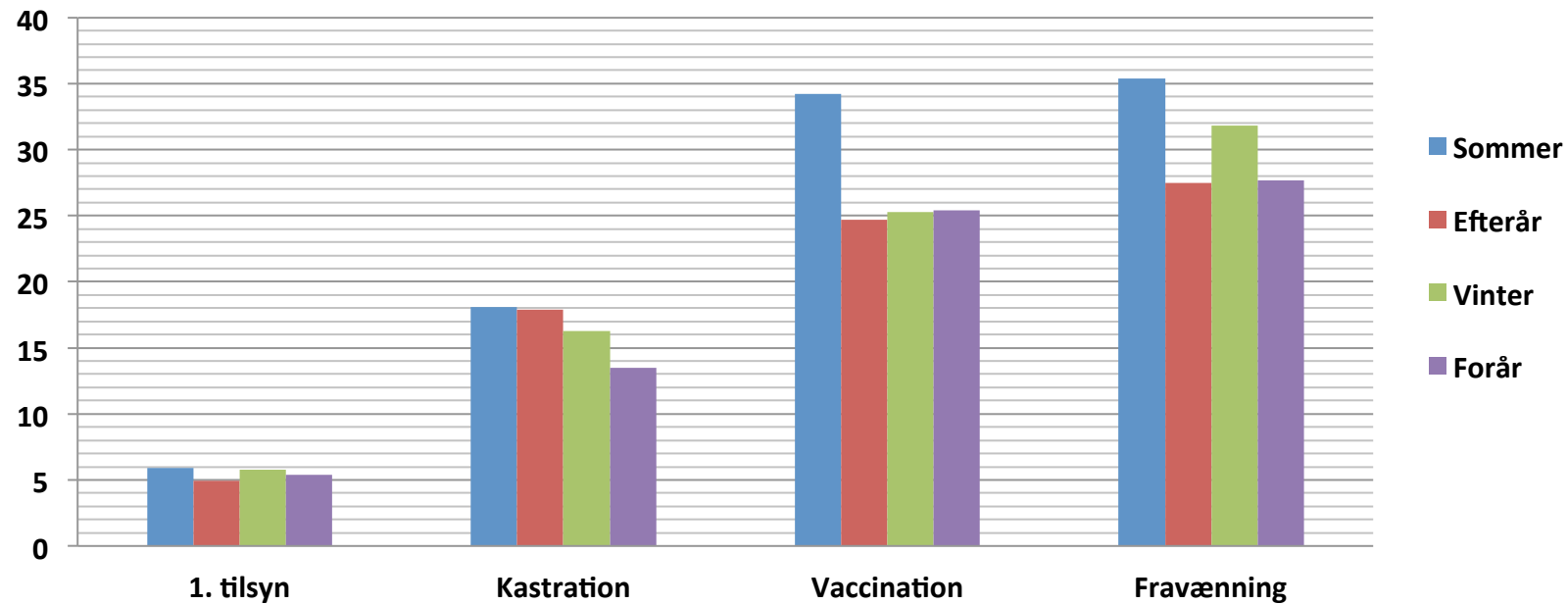
Række	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50							
15	200	106	3	292	17	3					172	10	18	147	15																																										

Registreringer af 5500 til 6000 faringer

TOTAL DØDELIGHED - BESÆTNINGER

TOTAL DØDELIGHED - SÆSON

OBDUKTIONER

- ▶ 25 søer fra samme farehold – efter fjernelsen af forgården fra hele holdet
- ▶ Fire perioder: Sommer – Efterår – Vinter – Forår
- ▶ Indsamlet i samme periode som dødelighedsregistreringerne
- ▶ Frosset, tøet op og obduceret på bedriften
- ▶ Detaljerede oplysninger om huld, BMI, køn, maveindhold og meget andet..
- ▶ Der er brugt ca. 2-3 minutter pr. gris

OBDUKTIONER – DØD OG RÅDDENSKAB

AU

AARHUS
UNIVERSITET
SCIENCE AND TECHNOLOGY

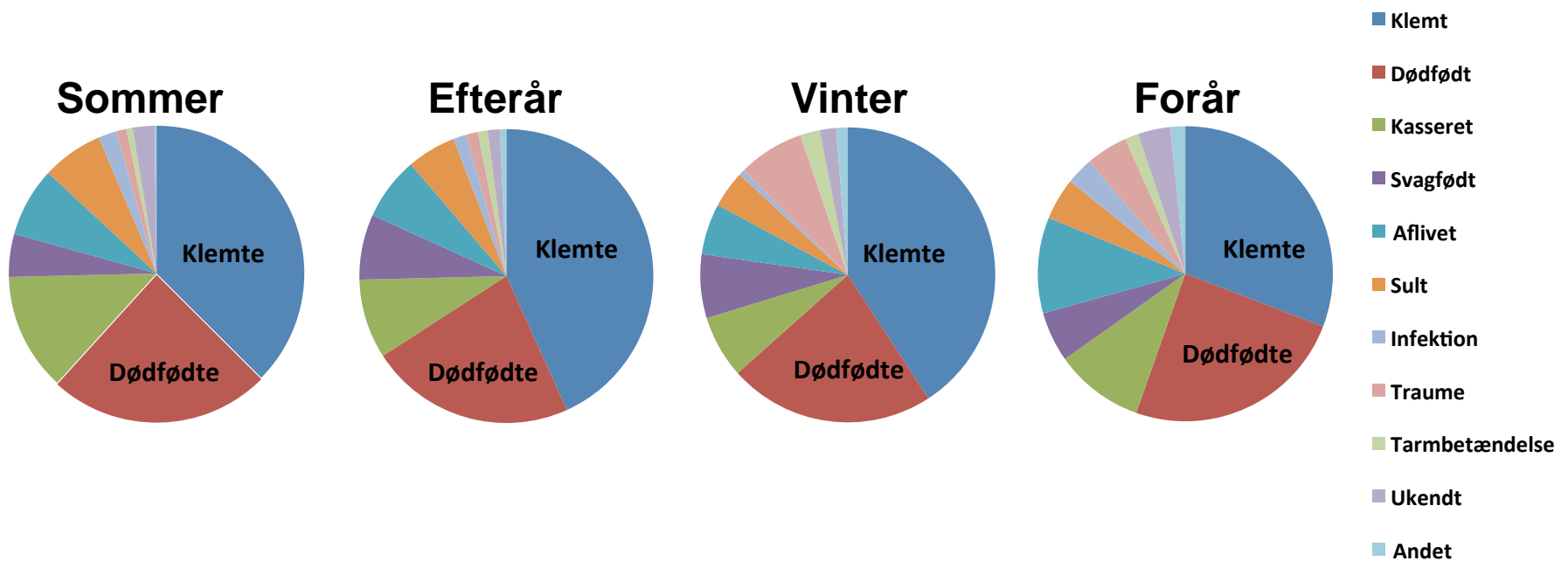
LENA RANGSTRUP-CHRISTENSEN
DVM, PH.D.-STIPENDIAT

ØKOLOGI KONGRES
25. NOVEMBER 2015

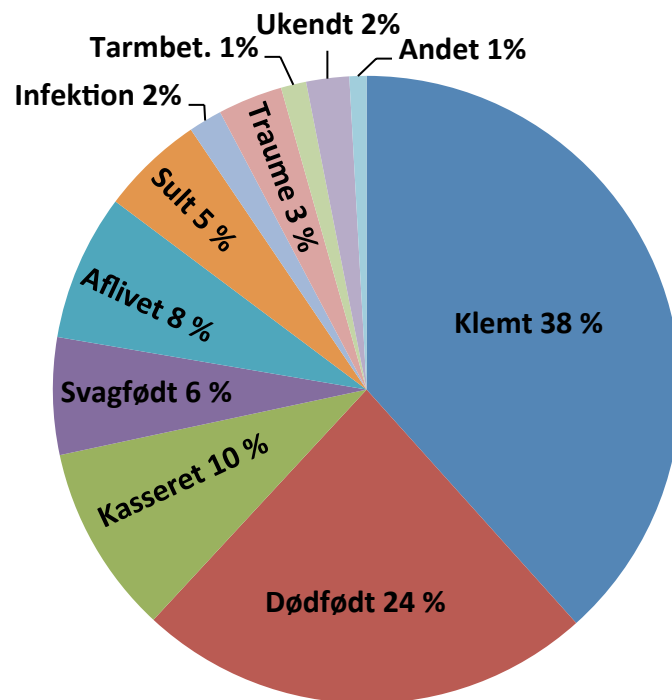
OBDUKTIONER - ANTAL

Besætning	Sommer 2014	Efterår 2014	Vinter 2015	Forår 2015	Total
1	99	62	71	75	307
2	201	114	152	111	578
3	143	102	105	77	427
4	129	94	124	98	445
5	65	66	91	66	288
6	93	121	66	94	374
7	85	75	36	43	239
8	93	110	85	60	348
9	93	92	57	51	293
Total	1001	836	787	675	3.299

OBDUKTIONER - ÅRSTIDER

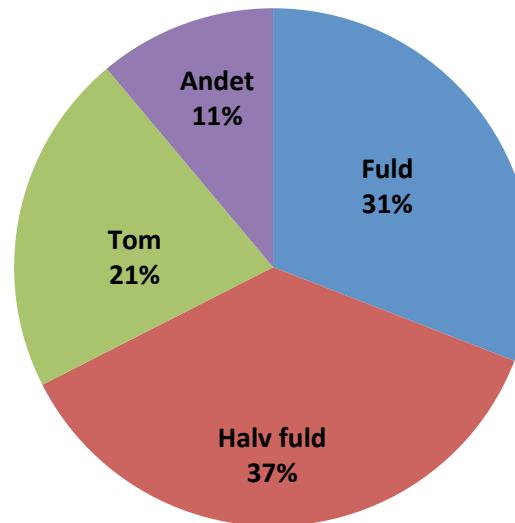
OBDUKTIONER SAMLET

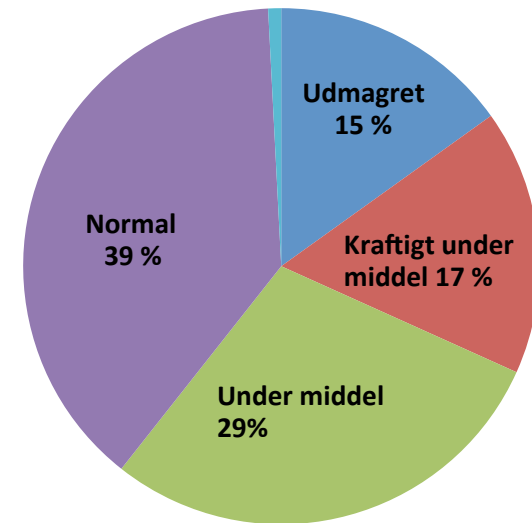
KLEMTE GRISE

Maveindhold

Ernæringstilstand

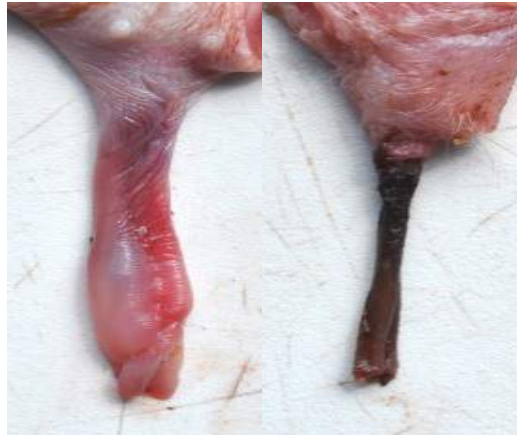
DØDFØDTE GRISE - IDENTIFIKATION

Hvordan ser man om en gris er dødfødt?

Snabelsko

Navlestreng

Lunger

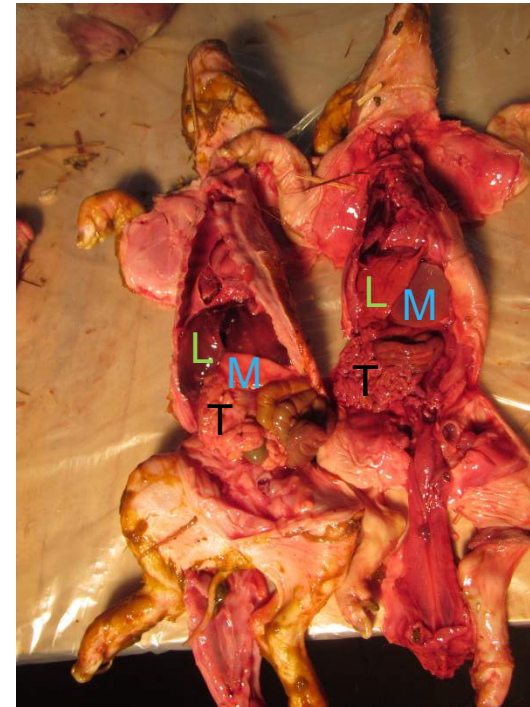
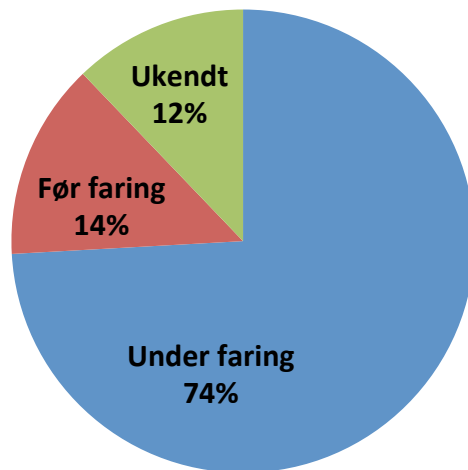

Fosterhinder

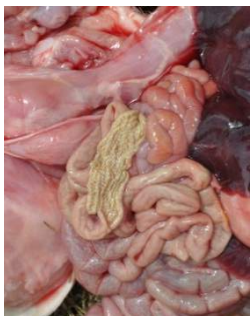
DØDFØDTE GRISE

Dødstidspunkt - dødfødte

INFEKTIONER

Tarmbet.

Hudbet.

Ledbet.

Blodforgiftning

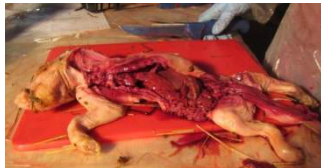

Lungebet.

UDFORDRINGER

- ▶ Vejret
- ▶ Råddenskab
- ▶ Halve grise
- ▶ Frysning
- ▶ Manglende grise i forhold til registreringerne
- ▶ Mange grise – det tager tid!
- ▶ Fokus på rette diagnoser og kategorier

MULIGHEDER!

- ▶ Relationer mellem søernes læg nr., huld og halthed og dødeligheden.
- ▶ Størrelsen af de obducerede grise. Er der diagnoser som er mere sandsynlige at se hos små grise modsat store grise?
- ▶ Har man større eller mindre chance for at overleve hvis man er født ind i et stort eller lille kuld?
- ▶ Er der større dødlighed hos grise som havde mange dødfødte kuld søskende?
- ▶ Hvornår i fravænningsperioden dør der flest grise ved klemning?
- ▶ Har klemte grise andre diagnoser?
- ▶ Er det altid de små grise der bliver klemte?

SPØRGSMÅL OG KOMMENTARER

AU

AARHUS
UNIVERSITET